

Lakonrikkominen Suurliikkeenä

(Mukaellen suom. HARLIN)

"Funainen hirviö" Pearl Bergoff on jakanut miehensä kolmeen pääasialliseen departmenttiin, joka jako on tarkoitettu enempi pinta-puoliseksi ilmiöksi kuin miksiäkään todelliseksi jaoksi. Nämä ovat: urkkijaosasto, johon kuuluu sekä miehiä että naisia, jotka ovat pitäneet työtovereidensa liikkeitä silmällä ja ilmoittaneet niistä; avoinpajaosasto, jonka tehtävänä on ollut pitää teollisuuden pyörät pyörimässä lakon aikana ja suojelusosasto, jonka tehtävänä on ollut suojella "henkeä ja omaisuutta".

Luonnollisesti heidän omassa keskuudessaan on käytetty jokapäiväisempiä nimityksiä. Varsinaiset lakonrikkurit ovat "finkkejä"; suojelijat ovat aateleita (nobles) ja urkkijat ovat potkureita (boots). Mielikuvituksiltaan vilkkaat I. W. W:n jäsenet olivat ensimmäiset antamaan lakonrikkureille nimen "finkki". He lainasivat tämän rikosmaailman nimityksen, jolla on tarkoitettu "rikollista joka ei ole tyytyväinen saaliiseensa" ja antoivat sille uuden tarkoituksen: henkilö joka pettää työläistoverinsa rahar edestä. Ammattilakonrikkurit ovat ottaneet vastaan nimityksen välittämättä sen tarkoituksesta.

Aateelit, joista suurin osa on gängsterettä, toimivat "hännäntuppeina" yhtähyvin kuin suojelijoinakin. "Finkit" ovat useinkin epäluotettavia. Jotkut heistä lupautuvat lakonrikkureiksi saadakseen vapaan kyydin ja sitten yrittävät karata. Toiset karkaavat heti kun väkivaltaisuutta ilmenee, ja vielä on sellaisiaakin jotka vasta liian myöhään huomaavat että heidän työnsä onkin lakonrikkomista. Tämänlaisissa tapauksissa suojelijoilla on lisätyötä pitäessään "finkkejä" aisoissaan.

New Yorkin kelttäjien ja tarjollijoiden lakon aikana vuonna 1912 Bergoff allekirjoitti sopimuksen Holland House-nimisen hotellin kanssa, joka selvästi osoittaa aateleiden suojelustehtävää. "Me myöskin sitoudumme hankkimaan 'suojelijoita', jotka ovat täydellisesti kokeneita lakonalaisessa työssä ja tulevat tekemään kaiken voitavansa estääkseen työhön palkatut karkaamaan tehtävistään ja johtamaan tätä

lakonrikkomista asianmukaisella tavalla," saettiin sopimuksessa.

Sekä "finkkien" että aateleiden keskuudessa on oma luokittelunsa. Aateleiden keskuudesta valitaan kapteenit ja luutnantit. Bergoff sanoo edellisiä "kaartin kapteeniksi". "Finkit" (rikkurit) on jaettu kahteen suureen luokkaan. Noin puolet heistä on sellaisia, jotka ottavat työn nälän pakottamana, viimeisenä ehtona. Ammatissa heidät tunnetaan "kertalais-finkeinä", jotka sitoutuvat yhden lakonrikkomiseen, jonka jälkeen syyn tai toisen takia heitä ei koskaan enää nähdä. Suurin osa heistä tulee työttömien joukosta. Toiset on liian samaattomia vakituksessa työssä tai liian vanhoja kilpailemaan koneiston kanssa, jolle aikaisemmin ovat uhranneet voimansa. Vielä on sellaisia jotka ovat suljetut unioista korkeiden sisäänkirjoitusmaksujen tai sen takia, ettel unioon enää oteta jäseniä.

Toinen puoli näistä "finkeistä" muodostuu sellaisista liikkuvista miehistä, jotka eivät välitä tehdä työtä viikkoa tai kahta enempiä kerrallaan; seikkailijoista jotka ovat valmiit lakonrikkuroimiseen; ja rikollistyypeistä, pienistä varkaista, murhapolttajiin ja murhaajiin saakka, jolle kaikille lakon aiheuttama erikoistilanne suo tilaisuuden itsensäauttamiseen.

Kokeneet "finkit" ovat hyvin lahkoutuneet. Keskenään he keskustelevat hyvin avonaisesti ja useinkin heidän puheensa aiheena on jonkinlainen roistosuunnitelma tai kiristysaihe. Ansiomahdollisuus on suurin asia heille, vaikka he tietävät että yhtiö, joka heidät on ottanut työhön, on kuljettanut turvapaikkaan kaiken irallisen arvotavaran. Jokaisen "finkin" suurin toivomus on kohota urkkijaksi, mutta ensi tilassa hän yrittää saada itselleen enemmän kuin se muutama dollaria joka hänelle päivittäin maksetaan rikkuroimisesta.

"Finkit" ovat varastaneet vaikka minkälaisia tavaroita, putkittajien tarpeista 50,000 dollarin turkiksiin saakka. Ajurien lakossa New Yorkissa he varastivat mainitut turkikset vuonna 1910; McKee's Rocksien lakon aikana he varastivat toistensa vanhoja vaatteita; kuljetus-

työläisten lakon aikana New Yorkissa vuonna 1916 muutamat "aatelit" asettivat "finkit" määrätyle ruoalle, ottivat lopun ruoan ja myivät lähellä oleviin kauppoihin; vuoden 1920 Brooklynin Rapid Transit-yhtiön työläisten lakossa "finkit" varastivat halpoja uudelleenmyytyjä armeijan peitteitäkin. Yhdessä merimiesten lakkotapauksessa he varastivat eräältä laivalta kaikki peltiset ruoka-astiat; vuoden 1934 New Yorkin hissityöläisten lakon aikana he varastivat putkituksen autioksi jätetystä lasten sairaalasta, johon Bergoff majoitti heitä välillä kolna.

Lakonrikkurin epärehellisyys ei koskaan tule niin hyvin palkittua kuin raitiotyöläisten lakon aikana. Sellainen lakko on heidän kielellään "joulu puolinen". Harvoin ensikertalaisella on tilaisuus päästä lakonrikkuriksi raitiotyöläisten lakossa. Varsinaiset lakonrikkurit ovat työhön valmiina heti. Tämänlaiset lakot tarkoittavat ansiota työnantajien suostumuksella.

Silloin lakonrikkuri varastaa tulot, antaa matkustajalle vähän tai ei yhtään takaisin suoremastakin rahasta ja kuljettaa vaununsa sille kadulle jolla on enemmän matkustajia. Kun lakko menettää voimansa ja yhtiö yrittää perä tuloja, nämä rikkurit karkaavat joukottain. Sen lakon aikana jonka Bergoff vuonna 1920 rikkoi B. R. T. yhtiölle Brooklynissä, yhtiö yritti myydä pilettejä matkustajille ennenkuin nämä nousivat vaunuihin, ja rikkurit saivat vain paperilappuja. Rikkurit itse lakkoutuivat heti ja tunnin aikana yhtenä kuumana päivänä ei yhtään vaunua liikkunut ulos Coney Islandin asemalta. Rikkurit voittivat lakkonsa.

Tämä saalis ei kuulu yksistään rikkureille. Kapteenit ja luutnantit eivät ole helläsydämiisiä, eivätkä tehtäviään valvo oikeudentuntonsa eikä terveytensä takia. Entisinä aikoina heidän palkkansa oli tavallisesti sama kuin rikkureidenkin. Mutta heillä oli tuloja rikkureilta. Rikkurin päiväpalkka ei ole hänen omansa, jos hän ei voi piilottaa sitä siksi kunnes lakko on loppunut. Melkeinpä jokainen tunti kapteenit ja luutnantit kiristävät rikkureilta osuutensa.

Todellisuudessa tämä tilaisuus kiristää rikkureilta heidän ansiotaan on palkkio, jonka yhtiö joutuu myöntämään "aateleille" saadaksen nämä gängsterit palvelukseensa, sillä hei-

dän palkkansa on todella mitätön kunnollisen gängsterin ansiomahdollisuuksien rinnalla.

Rikkurit tavallisesti karsinoidaan yhteen, kuten vangit ainakin. Heillä ei ole lupa mennä ulos tupakan oston, juomaan eikä huvittelemaan, etteivät joutuisi lakkolaisten käsiin. Ajanvietoista huolehtivat kapteenit ja luutnantit. Tärkein ajanvietto on uhkapeli. Missä on lakonrikkureita, siellä on uhkapelläkin. Tavallisesti peli on järjestetty siten että aatelit saavat voitot, ja Bergoff on itse arvioinut että aatelit voittavat 500 dollarista 1,000 dollariin päivässä sellaisessa paikassa, jossa on noin 500 rikkuria.

Uhkapelistä seuraava tärkeä ansiomahdollisuus rikkureiden kustannuksella on henkilöllä, joka huolehtii vuoteista. Hänelle tulee maksaa 25 tai 50 senttiä yöstä, josta hinnasta hän "vuokraa" rikkurille vuoteen. Tämän vuoteen hän lupaa pitää puhtaana tästä, jonka lupauksen hän usein jättää täyttämättä. Tämä mies tunnetaan nimellä "crumb-boss". Aateleiden keskuudessa rikkuri tunnetaan "täidenkantajana". Vuoteiden huolehtija muistaa pitää muutamia vuoteita vähemmän kuin tarvitaan, että kysyntä olisi suurempi ja tulot sen mukaiset.

Rikkuri voi välttää uhkapellä, mutta vuodetta hän tarvitsee. Eikä hän voi välttää aateleita, joiden huoleksi on annettu ruokailuhomma. Yksi aateleista ottaa haltuunsa tupakka puolen ja monopolinsa turvissa kiskoo puolta suurempia hintoja kuin markkinahinnat. Rikkuri maksaa jokaiselle näistä veroa. Sille, joka saa tupakkamonopolin tavallisesti myöskin myönnetään viinanmyyntioikeus. Viinaa ostavat eniten ensikertalaiset, mutta osansa myöskin ammattilaiset.

Vuosien 1915 ja 1916 raitiotyöläisten lakon aikana Wilkes-Barressa, joka lakko muodostui suureksi tulolähteeksi Bergoffille, yksi aateleista palkkasi ilotytön rikkureiden keskuuteen, vuokraten tytön rikkureille korkeasta maksusta. Tämä sama lakko osoitti minkälaisia vaikeuksia suuri lakko tuottaa sitä rikkovalle yhtiölle järjestyksenpidossa rikkureiden keskuudessa. Plenempään lakkoon ei tarvita aateleita kuin muutamia ja tavallisesti sopu vallitsee heidän keskuudessaan, koska he melkein poikkeuksetta ovat yhtä joukkoa. Mutta tässä tapauksessa tarvittiin aateleita paljon.

New Yorkista tuotiin useita joukkoja ja Chicagosta samoin. Kilpailu tuli niin äärimmäiseksi näiden kesken että he käyttivät toisiaan vastaan pistooleja, puukkoja ja muita aseita tapeluissa, jotka uuslintuivat tämän tuostakin; siitä huolimatta vaikka aatelit ennen tavallisesti säästivät tämänlaisen kurituksen rikkupettaa lakko.

Lakkojen rikkomiseen ei sisälly niiden tehtäiden tai tuotantolaitoksien käyttäminen, jonka lakkolaiset ovat jättäneet seisomaan. Mikäli rikkurit ovat kysymyksessä, heidän tehtäväkseen jää sellaisen toiminnan ylläpitäminen joka osottaisi, että laitokset olisivat käynnis-

sä, ja täten rikkoa lakkolaisten solidarisuuden. Aateleiden tehtäväksi jää toiminta, joka terrorisoisi lakkolaiset, saisi alkaen väkivaltaisuuksia joiden kautta "yleinen mielipide", poliisi tai sotaväki astuisi väliin tarkoituksella lopettaa lakko.

Yhtiöt, jotka palkkaavat rikkureita, vain hyvin harvoissa tapauksissa pitävät heitä työssä sitten kun lakko on rikottu. Rikkurit ovat niitä joita se sana tarkoittaa, eivätkä suinkaan lakkolaisten tilalle asetettavia uusia työläisiä, jos on kysymyksessä sellainen lakko, jota rikkommaan on kutsuttu varsinaisen lakonrikkuritoimisto, kuten Bergoffinkin. (Jatk.)

Aaronin Asuinmaja

Kirj. M. P:n

KALPEAKASVOINEN ja pitkäpartainen vanhus asui vaimonsa kanssa sydänmaassa, useita kilometrejä kaukana erästä Suomen salokylästä. Vain harvoin sai vanhuspari vieraita ratokseen.

Kylän karja kuitenkin silloin tällöin meni Aaronin mökille saakka ja me poikaviikarit aina silloin karjaa hakessamme poikkesimme tapaamaan vanhuksia, heidän suureksi ilokseen. Se olikin ehkä Aaron-vanhuksen suurin ilo, sillä silloin hän aina tiesi saavansa tupakkaa pitkävartiseen kotitekoiseen piippuunsa.

Koskaan ei tämä korkeaan ikään elänyt vanhus kuitenkaan suostunut täyttämään piippuaan ilman vastapalvelusta. Useimmiten oli Aaronin tapa, jonka parhaiten myös muistan, ampua meille "kunnianlaukaus". Sen hän teki heti kun me paimenpojat menimme mökille. Tullaisiksi hän haki esiin vanhan piilukkaisen pyssynsä ja lausui meidät tervetulleiksi, sanoen: "Tämä on kunnianlaukaus." Niin harvinaista hänestä oli vieraiden saapuminen ja tupakin saanti.

Vanhus oli yleensä halukas kertomaan meille elämänsä kokemuksista. Hän ei tietänyt minkälaisesta kodista me kukin olimme, mutta siitä huolimatta hän varoitti meitä, että kun

tulette aikuisiksi ja jos elämä tulee teitä kohtaamaan loisteliaammin kuin mitä se on minun osalleni suonut, niin älkää pyrkikö etuilemaan niiden kustannuksella, jotka yrittävät ja joilla on uskallusta voimiinsa luottaen lähteä raivamaan villiä erämaata, jossa ei ole naapureina ja iltojen ilona muuta kuin raaka luonto sekä metsän villit eläimet.

Kirjoittajan tiedossa ei ole kuinka kauan Aaron ja hänen vaimonsa olivat erämaassa asuneet, vaan sen tiedän, että alkuperäisessä ja puolittain maan sisään rakennetussa mökissä he edelleenkin asuivat. Sitä ei olisi luullut kenenkään kadehtivan, eikä itselleen valloittamaan pyrkivän.

Elämänsä varrella oli Aaroni vanhasta metsähakkiosta raivannut ja kuokkinut mökkinsä ympärille palan arvokasta viljelysmaata ja siksi maanomistaja oli yrittänyt häätää vanhusparin pois maaltaan ja riistää heiltä ainoan elämän turvan, jonka eteen he olivat vuosikymmenien työntulokset ja vaivansa uhranneet.

"Jopa ahneuden piru oli mennyt hänen sisälleen niin syväälle, että haki häätöoikeutta, mutta sitä hän ei kuitenkaan saanut," sanoi Aaron. Sitten vanhus, ikäänkuin muistellesaan nuoruuden aikaisia voimakkuuttaan, oi-